Despre obligația de a emite factura electronică

Autor: Mirela Păunescu, expert contabil, consultant fiscal și conf.univ.dr. la Facultatea de Contabilitate și Informatică de Gestiune din cadrul ASE

Rezumat: Anunțată cu surle și trâmbițe de ceva timp, factura electronică urma să ajute autoritatea fiscală din România la o mai bună colectare a TVA, prin reducerea evaziunii fiscale. Iată că, un an mai târziu, e-factura încă mai ridică o serie de întrebări la care răspunsurile organelor fiscale par a nu lua în considerare prevalența dreptului UE în raport cu legile naționale ale statelor membre. În cele ce urmează, analizăm dacă este obligatorie emiterea de facturi electronice în cazul înregistrării în Registrul RO e-factura, dacă există sancțiuni în cazul nerespectării unei astfel de obligații și dacă persoanele impozabile care acceptă vouchere de vacanță au obligația emiterii de facturi către titularii acestora.

Summary: Announced with trumpets for some time, the electronic invoice was supposed to help the Romanian tax authority to better collect VAT, by reducing tax evasion. Here, one year later, the e-invoice still raises a series of questions to which the tax authorities' answers seem not to take into account the prevalence of EU laws. In the following we analyze whether the issuance of electronic invoices is mandatory in the case of registration in the RO e-invoice Register, whether there are sanctions in case of non-compliance with such an obligation and whether taxable persons who accept holiday vouchers are obliged to issue invoices to their holders.

1. Scurt istoric

Aflată pe primul loc între țările membre în materie de necolectare de TVA (în anul 2020 cu un decalaj de 35.7%),

România a încercat de-a lungul timpului să reducă evaziunea fiscală. Factura electronică a fost justificată de necesitatea combaterii ferme a fenomenului de fraudă fiscală și a decalajului la TVA și a fost considerată un pas important înainte în procesul de digitalizare a autorității fiscale, proces asumat prin Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR).

Astfel, în anul 2021, Ministerul Finanțelor publica O.U.G. nr. 120/2021[1], prin care s-a reglementat structura facturii electronice în concordanță cu standardul european, precum și modalitatea de utilizare a Sistemului național privind factura electronică RO e-Factura de către operatorii economici și autoritățile și entitățile publice, prin descrierea regulilor generale de transmitere, recepționare și prelucrare a e-facturii.

Dacă, inițial, utilizarea facturii electronice era opțională, ulterior, prin O.U.G. nr. 130/2021[2] și O.U.G. nr. 131/2021[3], s-a decis încărcarea în SPV a facturilor emise pentru livrarea de bunuri cu risc fiscal ridicat (1 iulie 2022) și a facturilor emise titularilor voucherelor de vacanță (1 aprilie 2022). Ulterior, începând cu 1 iulie 2022, a devenit obligatorie și utilizarea facturilor electronice în procesul de achiziții publice (B2G).

În presiunea creată de legislația neclară și termenele scurte de intrare în vigoare a obligațiilor, un număr mare de persoane impozabile au făcut greșeala să se înregistreze în Registrul RO e-Factura[4], aflând cu stupoare că, deși înregistrarea nu era obligatorie pentru a putea satisface obligația de transmitere în SPV a e-facturilor, ieșirea nu era posibilă. În acest context, la întrebările adresate de contribuabili serviciilor de Asistență a contribuabililor, răspunsurile primite precizau că, odată cu înregistrarea în Registrul e-Factura, cotribuabilii au obligația să emită toate facturile în format electronic sau, într-o variantă alternativă a răspunsurilor, toate facturile către parteneri

înregistrați și ei, la rândul lor, în Registru.

Pe parcursul acestui articol ne vom referi doar la tranzacții B2B (între persoane impozabile, și nu între persoane impozabile și autorități contractante, așa cum sunt definite de legislație), altele decât cele care au ca obiect livrarea produselor cu risc fiscal ridicat, tranzacții care fac obiectul O.U.G. nr. 130/2021, respectiv doar la tranzacții B2C (între persoane impozabile și persoane fizice) care implică vouchere de vacanță.

2. Clarificarea întrebărilor legate de utilizarea facturilor electronice

În cele ce urmează, răspundem la câteva întrebări frecvent întâlnite în legătură cu obligația emiterii e-facturilor.

Prima întrebare este în ce măsură o persoană care s-a înregistrat în Registrul RO e-Factura are obligația să trimită facturi electronice tuturor partenerilor (B2B) înregistrați, la rândul lor, în Registru, fără a fi aplicabile prevederile privind emiterea facturilor electronice pentru produse cu risc fiscal ridicat. Considerăm că **răspunsul** la această întrebare este negativ, în sensul că, fără a fi implicate produse cu risc fiscal ridicat, la acest moment **nu există obligația** emiterii unei **e-facturi** către **partenerii (B2B) înregistrați**, la rândul lor, **în Registrul RO e-Factura, în lipsa acceptului** lor pentru a primi facturi electronice.

A doua întrebare este dacă autoritatea fiscală poate sancționa în vreun fel situația menționată anterior [în care nu se trimit e-facturi partenerilor (B2B) înregistrați, la rândul lor, în Registru]. Răspunsul la această întrebare este că, momentan, **nu există prevedere legală în baza căreia organul fiscal să sancționeze netrimiterea e-facturii pe relația B2B**.

Ultima întrebare se referă la obligația unei entități care acceptă vouchere de vacanță de a emite facturi către titularii voucherelor. Interpretarea noastră este că **NU există obligația**

de a emite o factură (indiferent de formă) în cazul în care se **acceptă vouchere de vacanță**. **Dacă totuși se emite** o astfel de factură, la alegerea emitentului, aceasta trebuie **încărcată** în sistemul naţional **RO e-Factura**.

[1] O.U.G. nr. 120/2021 privind administrarea, funcționarea și implementarea sistemului național privind factura electronică RO e-Factura și factura electronică în România, precum și pentru completarea O.G. nr. 78/2000 privind omologarea, eliberarea cărţii de identitate a vehiculului şi certificarea autenticităţii vehiculelor rutiere în vederea introducerii pe piaţă, punerii la dispoziţie pe piaţă, înmatriculării sau înregistrării în România, precum şi supravegherea pieţei pentru acestea.

[2] O.U.G. nr. 130/2021 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum şi pentru modificarea şi completarea unor acte normative.

[3] O.U.G. nr. 131/2021 privind modificarea şi completarea unor acte normative, precum şi pentru prorogarea unor termene.

[4] Registrul operatorilor care au optat pentru utilizarea sistemului naţional privind factura electronică RO e-Factura, denumit în continuare Registrul RO e-Factura.

Puteți citi continuarea articolului în nr. 6/2022 al revistei Tax Magazine. Găsiți aici mai multe detalii despre abonamentele Tax Magazine.